

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): I. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií SR

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
64	JM 10.3 d)	Poskytovanie stravných kreditov/lístkov vopred	Zákon č. 595/2003 § 19 ods. 2 písm. c) bod 5	-	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
64	JM 10.3 d)	Poskytovanie stravných kreditov/lístkov vopred	Zákon č. 595/2003 § 19 ods. 2 písm. c) bod 5	1.1.2004	Zamestnávateľa	190 022	180 521	-	-	-	-

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č.64 Poskytovanie stravných kreditov/lístkov vopred
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
<u>Ex ante náklady</u> regulácie na podnikateľské prostredie neboli vyčíslené, nakoľko ide o reguláciu, ktorej právna úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015 <u>Ex post náklady</u> regulácie na podnikateľské prostredie nie je možné z dostupných údajov presne a ani expertným odhadom určiť. Počet dotknutých subjektov: 190 022 (ide o priemerný mesačný počet zamestnávateľov v roku 2022, určený podľa dokumentu: Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2022). Nepredpokladáme významné vplyvy na podnikateľské prostredie ako celku. Nevylučujeme v individuálnych prípadoch zamestnávateľov, ktorý z dôvodu vysokého počtu zamestnancov a vysokej fluktuácie môžu evidovať vysoké nepriame náklady z titulu vyplatenia stravného vopred, kde zamestnanec skončí pracovný pomer v priebehu mesiaca skúšobnej doby a toto stravné sa nepodarí inak vymôcť.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Počet dotknutých subjektov bol určený podľa dokumentu: Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2022 a to v počte 190 022, čo predstavovalo priemerný mesačný počet zamestnávateľov v roku 2022. Podľa nášho názoru priemerný mesačný počet zamestnávateľov kolíše iba mierne a preto sme použili tento údaj, nakoľko údaje z roka 2023 ešte nie sú k dispozícii. Počet MSP bol určený expertným odhadom a to podielom 95% zo všetkých dotknutých subjektov. https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2023/spravasossr_2022_final.pdf
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):
<i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Predpokladané náklady (ex ante) nie sú k dispozícii, nakoľko sa táto regulácia zavádzala ešte v roku 2003, kedy sa nevykonával výpočet ex ante nákladov.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:
<i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i>

<i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
0 - rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol, keďže v ex ante fáze nebol stanovený počet ovplyvnených subjektov.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Podľa gestora nie sú známe nepredpokladané náklady.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikateľa navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

*Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.*

*Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.*

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<u>Verejné ex post konzultácie:</u> ▪ v trvaní od 26.02.2024 do 28.03.2024, ▪ zverejnené na webovom sídle MH SR a MF SR, vykonané formou možnosti vyplnenia dotazníka. Vyplnený dotazník k ex post konzultáciám zaslali 2 podnikateľské subjekty, a to: ▪ Kaufland Slovenská republika, v. o. s., ▪ HOLLEN, s. r. o. <u>Cielené ex post konzultácie:</u> ▪ vykonané formou zaslania dotazníka e-mailom vybraným subjektom, ▪ cielene oslovené subjekty:

- Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ), - Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ), - Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD). Doručená odpoveď od cielene oslovených podnikateľských subjektov: ▪ RÚZ, ▪ APZD.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám: <u>Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Pre zamestnávateľa postup poskytovať príspevok na stravu vopred predstavuje enormnú administratívnu záťaž. Zamestnávateľ musí vykonať dva úkony - 1./ poskytnúť preddavok na stravu (nakolko nevie predvídať počet dní neprítomností zamestnanca v práci, kedy mu nárok na stravu nepatrí, rozsah nadčasovej práce, kedy mu nárok na stravné patrí, ak to upravuje interná smernica zamestnávateľa) a po uplynutí mesiaca 2./ vykonať zúčtovanie podľa skutočnej dochádzky zamestnanca; navyše pri predčasnom skončení pracovného pomeru je problém s vysporiadaním/vrátením stravných lístkov/finančného príspevku na stravu, na ktoré zamestnanec stratil nárok, ak zamestnanec nedosiahne v poslednom spracovaní výplat dostatočne vysokú mzdu na vykonanie zrážky zo mzdy. Pripomienky všetkých účastníkov v rámci ex post konzultácií boli takmer totožné. Ďalšie argumenty: Finančný príspevok na stravovanie podľa § 152 ZP by mal zdieľať ten istý právny režim, ako iné finančné plnenia zamestnávateľa (mzda, cestovné náhrady) a teda by mal byť uhrádzaný späť, na relevantnom základe dokladovateľných plnení (napr. na základe reálnej dochádzky za zúčtovaný mesiac) rovnako ako: - mzda je poskytovaná pozadu za mesačné obdobie (§ 129 ods. 1 ZP) na podklade vykonanej práce (§ 118 ZP); - cestovné náhrady vrátane stravného sú poskytované späť po predložení vyúčtovania zo strany zamestnanca - do desiatich pracovných dní od predloženia dokladov, najneskôr však do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca (§ 36 ods. 8 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (platí aj pre stravné poskytované pri pracovných cestách).
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi: Pripomienky všetkých účastníkov konzultácií boli takmer totožné. Poskytovanie stravného vopred je časovo a administratívne náročné. Ide o ďalší deň, kedy zodpovedné osoby (mzdárka a osoba, ktorá vykonáva úhrady) nesmú čerpať dovolenku, alebo iné prekážky v práci, ktoré sa častokrát nedajú ovplyvniť. Tento istý problém nastáva pri nástupe nových zamestnancov, ktorý môže byť akýkoľvek deň v mesiaci. Taktiež sa vopred nedá odhadnúť pracovný fond, počet dní nároku na stravné každého zamestnanca, vzhľadom na prekážky v práci, PN, prípadne nadčasy. Ďalším problémom pri zúčtovaní nároku na stravné na konci mesiaca je: - predčasné ukončenie pracovného pomeru v priebehu mesiaca (najmä noví zamestnanci v skúšobnej dobe), kedy už zamestnanec má vyplatený preddavok/zálohu na stravné na celý mesiac dopredu. Následne vymáhanie z dôvodu nedostatočnej výšky mzdy pre vykonanie zrážky je častokrát nemožné a ostáva na strane zamestnávateľa. - Nadčasy, ktoré na mzdové oddelenie neboli oznámené vopred a teda zamestnanec nemal stravné vyplatené vopred (následná evidencia a zúčtovanie-čo je a čo nie je príjem oslobodený od dane a individuálne zadávanie do mzdového programu).
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia: Všetci zapojení účastníci navrhujú zahnutie možnosti vyplácania stravného svojim zamestnancom dodatočne spolu so mzdou za daný kalendárny mesiac, nakoľko by to bolo pre nich finančne ale aj administratívne jednoduchšie.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Účastníci navrhujú možnosť poskytovať príspevok na stravné späťne – spolu so mzdou za predchádzajúci mesiac. Vo vznesených pripomienkach argumentujú aj tým, že zmena vyplácania stravného by mala za následok:

- odbúranie administratívnej záťaže,
- ochrana životného prostredia,
- eliminácia straty z dôvodu nevymoženia pohľadávky v prípade, že zamestnanec nenastúpi alebo odpracuje menej dní ako dostal na začiatku mesiaca príspevok na stravné a zároveň skončí pracovný pomer.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Postoj gestora k zneniu podnetu z podnikateľského prostredia: Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov pri uplatňovaní príspevku zamestnávateľa na stravu vychádza primárne z podmienok, ktoré na poskytovanie príspevku na stravu kladie osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce. Tento osobitný predpis striktnie viaže povinnosť zamestnávateľa zabezpečovať stravovanie formou teplého jedla na pracovisku na pracovnú zmenu. Základnou formou splnenia povinnosti zamestnávateľa poskytnúť teplé jedlo na pracovisku počas pracovnej zmeny je vlastné stravovacie zariadenie, v ktorom sa logicky strava poskytuje počas pracovnej zmeny a nie pozadu. Splnenie povinnosti zabezpečenia stravovania možno splniť aj dvoma náhradnými spôsobmi, a to zabezpečením stravovania prostredníctvom iných subjektov alebo prostredníctvom finančného príspevku. Zákon o dani z príjmov len upravuje zahrňovanie výdavkov (nákladov) zamestnávateľa spojených so splnením povinnosti zabezpečenia stravovania, t. j. nemôže upravovať samotné poskytovanie stravovania nad rámec osobitného predpisu, ktorý poskytovanie stravy pozadu neumožňuje. Preto zastávame názor, že zákon o dani z príjmov nemožno v tomto smere zmeniť, musí nadväzovať na osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Osobitný predpis striktnie viaže povinnosť zamestnávateľa zabezpečovať stravovanie formou teplého jedla na pracovisku na pracovnú zmenu. Základnou formou splnenia povinnosti zamestnávateľa poskytnúť teplé jedlo na pracovisku počas pracovnej zmeny je vlastné stravovacie zariadenie, v ktorom sa logicky strava poskytuje počas pracovnej zmeny a nie pozadu. Splnenie povinnosti zabezpečenia stravovania možno splniť aj dvoma náhradnými spôsobmi, a to zabezpečením stravovania prostredníctvom iných subjektov alebo prostredníctvom finančného príspevku. Zákon o dani z príjmov len upravuje zahrňovanie výdavkov (nákladov) zamestnávateľa spojených so splnením povinnosti zabezpečenia stravovania, t. j. nemôže upravovať samotné poskytovanie stravovania nad rámec osobitného predpisu, ktorý poskytovanie stravy pozadu neumožňuje. Preto zastávame názor, že zákon o dani z príjmov nemožno v tomto smere zmeniť, musí nadväzovať na osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predlži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Regulácia č.64 Poskytovanie stravných kreditov/lístkov vopred.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Poskytovanie príspevku na stravu zo strany zamestnávateľa ako reguláciu, upravuje Zákonník práce ako povinnosť zamestnávateľa. Táto regulácia je v platnosti počas celej doby účinnosti aktuálne platného zákona č. 311/2001 Z. z. a do Zákonníka práce prešla táto regulácia z predchádzajúcich právnych úprav. Povinnosť zabezpečenia teplého jedla zamestnávateľa pre zamestnanca počas pracovnej zmeny nie je možná ex post.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Pri zavádzaní vybranej regulácie nebolo vykonané ex ante hodnotenie.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Bez nepredvídateľných vplyvov na PP, podľa gestora zamestnávateľom nevzniká administratívna záťaž nad rámec bežných činností.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Tento osobitný predpis striktnie viaže povinnosť zamestnávateľa zabezpečovať stravovanie formou teplého jedla na pracovisku na pracovnú zmenu. Základnou formou splnenia povinnosti zamestnávateľa poskytnúť teplé jedlo na pracovisku počas pracovnej zmeny je vlastné stravovacie zariadenie, v ktorom sa logicky strava poskytuje počas pracovnej zmeny a nie pozadu. Splnenie povinnosti zabezpečenia stravovania možno splniť aj dvoma náhradnými spôsobmi, a to zabezpečením stravovania prostredníctvom iných subjektov alebo prostredníctvom finančného príspevku. Zákon o dani z príjmov len upravuje zahrňovanie výdavkov (nákladov) zamestnávateľa spojených so splnením povinnosti zabezpečenia stravovania, t. j. nemôže upravovať samotné poskytovanie stravovania nad rámec osobitného predpisu, ktorý poskytovanie stravy pozadu neumožňuje. Preto zastávame názor, že zákon o dani z príjmov nemožno v tomto smere zmeniť, musí nadväzovať na osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Určenie či existuje alternatívne riešenie daného opatrenia je v pôsobnosti gestora Zákonníka práce (ZP), na ktorý sa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov odvoláva.

Gestorom ZP je MPSVaR. Zároveň sa domnievame, že umožniť zahrňovanie výdavkov na príspevku na stravu pozadu do daňových výdavkov by bolo v rozpore so ZP.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov pri uplatňovaní príspevku zamestnávateľa na stravu vychádza primárne z podmienok, ktoré na poskytovanie príspevku na stravu kladie osobitný predpis, ktorým je <u>Zákonník práce</u>. Preto zastávame názor, že zákon o dani z príjmov nemožno v tomto smere zmeniť, musí nadväzovať na osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v <i>Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií</i> (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil základné údaje, bez kvantifikácie predpokladaných a skutočných nákladov. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Gestor uviedol počet dotknutých subjektov, avšak skutočné náklady podľa gestora nebolo možné vyčíslieť. <i>Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)</i> (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované základné údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Gestor v časti <i>Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante</i> popísal dôvody, pre ktoré nie je možné vykonať kvantifikáciu ex post nákladov. Gestor uviedol zdroje početnosti dotknutých subjektov vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže ex ante ani ex post náklady neboli kvantifikované, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch, ani v počte dotknutých subjektoch. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov. V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal verejné ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor tiež cielene oslovil vybrané subjekty. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojili 4 subjekty (ďalej len „účastníci“), z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií boli vznesené pripomienky účastníkmi voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Účastníci tiež poskytli alternatívne riešenia z ich

pohľadu, ktoré spočívajú v návrhoch na zmeny v právnych predpisoch ako aj v návrhoch na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)
Regulácia č.64 Poskytovanie stravných kreditov/lístkov vopred
Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Hodnotená regulácia upravuje uplatňovanie daňových výdavkov (nákladov) zamestnávateľa spojených so splnením povinnosti zabezpečenia stravovania v zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonník práce), ktoré možno uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov znení neskorších predpisov (ďalej len ako „ZDP“). Účastníci ex post konzultácií uviedli, že finančný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zákonníka práce by mal zdieľať ten istý právny režim, ako iné finančné plnenia zamestnávateľa (mzda, cestovné náhrady) a teda by mal byť uhrádzaný spätne, na relevantnom základe dokladovateľných plnení (napr. na základe reálnej dochádzky za zúčtovaný mesiac). Podľa účastníkov konzultácií je poskytovanie stravného vopred je časovo a administratívne náročné. Problematické vyplácanie vopred nastáva v prípadoch, keď do pracovného pomeru nastupuje nový zamestnanec v ktoromkoľvek dni v mesiaci. Taktiež sa v praxi s istotou nedá odhadnúť pracovný fond, počet dni nároku na stravné každého zamestnanca, vzhľadom na prekážky v práci, práceneschopnosť, prípadne nadčasy. Pri zúčtovaní stravného zamestnancov je teda potrebné zohľadniť prekážky v práci, práceneschopnosť a nadčasy. Problémom je aj predčasné ukončenie pracovného pomeru, najmä u nových zamestnancov, ktorí dostali zálohu na stravné. Vymáhať tieto sumy späť je z pohľadu účastníkov niekedy ťažké kvôli nízkym mzdám, čo zostáva na zodpovednosti zamestnávateľa. Podľa gestora ZDP pri uplatňovaní príspevku zamestnávateľa na stravu vychádza primárne z podmienok, ktoré na poskytovanie príspevku na stravu kladie osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce. ZDP len upravuje zahrňovanie výdavkov (nákladov) zamestnávateľa spojených so splnením povinnosti zabezpečenia stravovania, t. j. nemôže upravovať samotné poskytovanie stravovania nad rámec osobitného predpisu, ktorý poskytovanie stravy pozadu neumožňuje.
Súvis s inými reguláciami z Registra pre ex post hodnotenie na I. polrok 2024:
Hodnotená regulácia tematicky úzko súvisí s reguláciami č. 49 a 52 v Registri ex post hodnotenia na I. polrok 2024 v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len MPSVR SR), ktoré sa týkajú zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov. Účastníci ex post konzultácií k týmto reguláciám uviedli obsahovo totožné pripomienky ako k regulácii č. 64, hodnotenej v tomto formulári ex post hodnotenia. MPSVR SR ako gestor regulácií č. 49 a 52

navrhuje právnu úpravu oboch regulácií ponechať (zmena obsahuje riziko škôd na živote a zdraví zamestnancov, ako aj na majetku zamestnávateľa) z dôvodu, že problémy opísané v podnetoch z podnikateľského prostredia k oboch reguláciám nevyplývajú z legislatívneho znenia § 152 Zákonníka práce, ale smerujú k zákonu č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov v gescii MF SR. Podľa MPSVR SR právna úprava oboch regulácií je v právnom poriadku SR desiatky rokov a v praxi sa rezort práce v súčasnosti nestretáva zo strany zamestnávateľov s podnetmi v tejto oblasti, ktoré by vyžadovali, aby bola právna úprava prehodnotená.

Ministerstvo hospodárstva na základe vyhodnotenia gestora odporúča reguláciu č. 64 ponechať. Avšak, vzhľadom k výhradám účastníkov konzultácií k hodnotenej regulácii, ako i k súvisiacim reguláciám č. 49 a 52 (v gescii MPSVR SR) z Registra ex post na I. polrok 2024 a vzhľadom ku skutočnosti, že regulácie sú bezo zmeny v platnosti dlhé roky, pričom sa vynára potreba aktualizácie predmetných ustanovení, navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu k problematike spätného vyplácania stravného. Keďže ex post konzultácie k hodnotenej regulácii boli realizované písomnou formou, ďalšiu diskusiu je potrebné uskutočniť fyzickou/online formou za účasti všetkých zainteresovaných strán, vrátane účastníkov ex post konzultácií, MPSVR SR (v súvislosti s reguláciami č. 49 a 52) a Ministerstva hospodárstva SR.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia boli uvedené a predstavujú návrh na zmenu právneho predpisu a aplikačnej praxe. Zmena právneho predpisu by spočívala v doplnení možnosti vyplácania stravného svojim zamestnancom dodatočne spolu so mzdou za daný kalendárny mesiac, keďže by to bolo finančne, ale aj administratívne jednoduchšie. Zmena aplikačnej praxe by sa teda uplatňovala v zmysle navrhovanej zmeny právneho predpisu. Okrem už vyššie uvedených benefitov zmeny právneho predpisu by podľa účastníkov konzultácií došlo k eliminácii straty z dôvodu nevykonalnosti pohľadávky v prípade, že zamestnanec nenastúpi alebo odpracuje menej dní ako dostal na začiatku mesiaca príspevok na stravné a zároveň skončí pracovný pomer, ale taktiež aj k ochrane životného prostredia.

Gestor zastáva názor, že ZDP nemožno v tomto smere zmeniť, pretože musí nadväzovať na osobitný predpis, ktorým je Zákonník práce v gescii MPSVR SR.

Odporúčenie:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva na základe vyhodnotenia gestora odporúča reguláciu č. 64 ponechať. Avšak, vzhľadom k výhradám účastníkov konzultácií k hodnotenej regulácii, ako i k súvisiacim reguláciám č. 49 a 52 (v gescii MPSVR SR) z Registra ex post na I. polrok 2024 a vzhľadom ku skutočnosti, že regulácie sú bezo zmeny v platnosti dlhé roky, pričom sa vynára potreba aktualizácie predmetných ustanovení, navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu k problematike spätného vyplácania stravného. Keďže ex post konzultácie k hodnotenej regulácii boli realizované písomnou formou, ďalšiu diskusiu je potrebné uskutočniť fyzickou/online formou za účasti všetkých zainteresovaných strán, vrátane účastníkov ex post konzultácií, zástupcov MPSVR SR (v súvislosti s reguláciami č. 49 a 52) a Ministerstva hospodárstva SR.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante a ex post nákladov nevznikol rozdiel medzi nimi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.